

Kansen om kanker te overleven

- dinsdag 15 februari 2011, 05u00

© Eric de Mildt

De dood en de uitvaart van Marie-Rose Morel lokten debat uit over het levenseinde, constateert MARC COSYNS. Maar er moet ook worden ingezet op het onderzoek naar mogelijke genezing.

'Marie-Rose is er niet meer. Haar moedige, meer dan twee jaar lange strijd is voorbij', schreef haar website- en Twitterbeheer op dinsdagavond 8 februari. In de media blokletterde men dat Morel haar strijd tegen (haar) kanker verloren had. De RTBF heeft geen begrip voor de mediagekte die erop volgde. Hoe kan men applaudiseren voor iemand die 'xenofob' was (*DS 12 februari*) en verklaarde te leven in Vakbondistan (*DS 8 september 2010*). Tenzij men veronderstelt dat ze ook vecht tegen de kanker in het Vlaams Belang, want met vele standpunten bleek ze het niet eens te zijn. Zo ook met het euthanasiestandpunt. In *Story* vertelde ze dat ze euthanasie niet uitsluit: 'Als je een hond een spuitje geeft als het te erg wordt, dan vind ik dat je als mens daar ook recht op hebt. Iedereen weet dat ik het standpunt van het Vlaams Belang tegen euthanasie nooit onderschreven heb.'

Zij zou vrijwillig uit het leven stappen op basis van twee criteria: 'Ten eerste moet ik overtuigd zijn dat er geen weg terug meer is. Ten tweede moet ik ondraaglijk veel pijn hebben' (*DS 4 februari*). Alle media wijdden er een item aan en wilden uitvissen hoe ze uiteindelijk gestorven is. Op 10 februari delen sommige media mee dat ze voor palliatieve sedatie koos. *Peeters & Pichal* op Radio 1 speelt er meteen op in en laat de bekende tegenstellingen en verwijten aan bod komen. Uit interviewsprokkels, maar vooral uit de woorden van de mama van Marie-Rose blijkt dat zij 'tot het einde' behandeld werd. Haar zus zorgde er als arts gelijktijdig voor dat ze niet zou 'stikken' en dreef de dosis morfine op, zodat ze als een vechtende leeuw niet in pijn de strijd moest verliezen.

Hoe noem je zo'n medische aanpak? Zeker geen 'levensbeëindiging' op een afgesproken moment zoals bij Bart Verbeeck en Mario Verstraete (*DS 2 februari*), maar ook geen palliatieve sedatie zoals zonder toestemming toegepast in het verhaal van de vader van Myriam (*DS 28 januari*). Ook geen stopzetten van ondersteunende therapie zoals bij de 'stekker uittrekken' of 'passieve euthanasie'. Het levenseinde van Morel is ook geen therapeutische hardnekkigheid zoals sommigen beweren, maar medisch begeleid sterven dat rekening houdt met de wens van de patiënte die zegt: 'Zelfs als ik ondraaglijk veel pijn lijd en ik heb nog een waterkans om te genezen, dan zal ik die kans grijpen' (*DS 4 februari*).

Het past bij haar strijd om 'nooit op te geven' en allerlei alternatieve behandelingen aan te grijpen, ook wanneer de 'klassieke' geneeskunde in alle eerlijkheid toegeeft dat niets meer kan

helpen om te genezen en ze 'alleen maar' ondersteunende zorg kan en wil bieden. Of ze door die strenge dieetkuren of Weense dendritische celtherapie langer of beter geleefd heeft, weten we niet. Het zal een invloed gehad hebben op de relatie met haar intimi die alleen zij kunnen invullen.

Goedgelovigheid

Marleen Temmerman raadt haar patiënten altijd een behandeling aan die gebaseerd op wetenschappelijke feiten (*DS 10 februari*) maar daarop laat ze volgen: 'Als je die alternatieven kunt betalen, waarom niet? Baat het niet, het schaadt meestal ook niet.' Sceptici gaan daar niet mee akkoord, onder meer omdat die 'alternatieve artsen' hebben kunnen studeren met belastinggeld en nu individueel rijk worden door de goedgelovigheid van patiënten in schrijnende terminale situaties te misbruiken. Dat kan Morel toch nooit gewild hebben? Daarom is correcte informatie broodnodig en moeten geldstromen naar wetenschappelijke instituten transparant zijn.

Maar ook wetenschappelijk onderzoek naar 'natuurlijke' geneeswijzen en psychosociale zorg moet gesteund worden, zelfs al bieden die geen octrooien voor medische multinationals. Professor Cassiman, voorzitter van de Vlaamse Liga tegen Kanker, heeft veel eerbied voor de publieke strijd van Morel die de bespreekbaarheid van (baarmoeder)kanker heeft gestimuleerd maar hij is ook formeel: 'Men houdt zich best bij de wetenschap'. (*DS 10 februari*). Die wetenschap ondersteunen en mogelijk maken is de inzet van acties als 'Kom op tegen kanker'. Dit jaar in het teken van 'Geef leukemiepatiënten een laatste kans op overleven'. Rainer Maria Rilke, de dichter naar wie verwezen werd op Morels afscheid, stierf in 1926 op 51-jarige leeftijd in helse pijnen aan leukemie. Nu zou hij nog steeds die strijd tegen kanker verliezen, maar kunnen sterven zonder die pijnen, zoals Marie-Rose Morel. Binnenkort is het bedoeling dat iedereen ervan kan genezen dankzij stamceltransplantatie. Met de publieke steun aan 'Kom op tegen kanker' kan dat gevecht tegen kanker voort worden gevoerd.

MARC COSYNS Wie? Doceert medische ethiek en deontologie aan de vakgroep huisartsgeneeskunde UGent. Hij is ook lid van de bestedingscommissie van de Vlaamse Liga tegen Kanker. **Wat?** Er is een directe link van de dood van Marie-Rose Morel naar de actie 'Kom op tegen kanker', die eind februari afloopt. **Waarom?** Met voldoende middelen voor wetenschappelijk onderzoek naar stamceltransplantatie zouden patiënten finaal geholpen kunnen worden.